

РЕШЕНИЕ

№ 27

гр. гр. Добрич, 14.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ДОБРИЧ в публично заседание на петнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Павлина Н. Паскалева

при участието на секретаря Билсер Р. Мехмедова Юсуф
като разгледа докладваното от Павлина Н. Паскалева Търговско дело №
20213200900112 по описа за 2021 година
и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по предявени от А. С. А., ЕГН ***** от гр.Добрич, ул.“Г. П.” №90 и Р. К. Й., ЕГН ***** от гр.Добрич, ул.“Г. П.” №90 срещу „З. Д. Е.“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр.С., район „И.“, бул.“Х. К.” №43 искове с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за заплащане на всеки от ищите на сумата от по 50 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания поради смъртта на техния брат М. К. Й., ЕГН *****, починал вследствие на ПТП настъпило на 04.09.2020г., виновно причинено от Р. И. К., водач на лек автомобил „Ф. Т.“ с рег.№ ****, застрахован по риска "Гражданска отговорност" при „З. Д. Е.“ АД, ведно със законната лихва от 19.10.2020г. до окончателното изплащане на задължението.

Претенциите на ищите се основават на следните, изложени в исковата молба обстоятелства:

При ПТП на 04.09.2020г. в гр.Добрич, по бул.“Д.”, над агромагазин е причинена смъртта на М. К. Й., ЕГН *****, брат на ищите по делото. На 04.09.2020г., около 3.20ч. в гр.Добрич, по бул.“Д.” се е движил лек автомобил „Ф. Т.“, с рег.№****, собственост на Т. Ц. Т. ЕГН *****, управляван от водача Р. И. К., ЕГН *****. Достигайки в непосредствена близост до агромагазина водачът на лекия автомобил губи управление над автомобила, вследствие на което се завърта и се удря в стълб в областта на дясно странична задна част. В резултат на така причиненото ПТП настъпва смъртта на пътуващия като пасажер в лекия автомобил М. Й.. За събитието е образувано ДП №656/2020г. по описа на Първо РУ при ОД на МВР гр.Добрич. Сочи се, че причина за настъпване на смъртта на брата

на ищците е поведението на водача на лекия автомобил Р. К., който допуска виновно нарушение на правилата за движение по пътищата, а именно –чл.150а ЗДвП и чл.20 от ЗДвП.

Съгласно ТР №1/2018г. по т.д.№1/2016г. на ОСНГТК е прието, че материално легитимирани да получат обезщетение за вредите, причинени от ПТП са братята и сестрите на починалия, които са създали с него особено близка житейска връзка. А. А. на 22 г. и Р. Й. на 24 г. са братя на починалия М. Й. на 20 г. Между тримата братя е съществувала една много силна и дълбоко емоционална връзка, надминаваща обичайната такава за братя. Истинско приятелство е стояло в основата на техните отношения, което от своя страна определя и болезнения начин, по който ищците преживяват смъртта на М.. Трите момчета са израстнали заедно, живели са в едно домакинство и са били неразделни до последно. И до момента на настъпване на произшествието тримата са живели заедно в дома си на ул.“Г. П.“

№90 в гр.Добрич. Р. се е грижил за М. от раждането му, закрилял го и му е помагал във всичко. М. изключително много уважавал брат си Р., в неговите очи той е бил пример за подражание, което не се е променило и след като двамата навършили пълнолетие. А. и М. били неразделни, предвид малката разлика във възрастта и в училище и в свободното си време, те винаги били заедно. Тримата братя си обещали, че ще се подкрепят взаимно, каквото и да им се случи в живота. Трагичната вест за смъртта на М. буквално съсипала неговите братя. Дори на погребението му отказвали да приемат, че брат им е загинал и плачейки казвали, че брат им ще се появи отнякъде и всичко ще се оправи. След погребението с дни не могли да спят и да се хранят, обвинявали себе си, че не могли да помогнат на брат си. Вследствие на смъртта му ищците са били лишени от братска обич и подкрепа завинаги. И понастоящем, спомняйки си за брат си и смъртта му те се разстройват, събитието се е отразило върху психическото им състояние. Преди трагичния инцидент семейството било щастливо и сплотено, отношенията им били такива на подкрепа, разбирателство и уважение. Моралните болки и страдания, които ищците търпят от загубата на брат си в значителна степен надвишават по интензитет и продължителност присъщите болки и страдания от такава загуба. До края на живота си ищците ще страдат от тъга, мъка и безутешност.

Лекият автомобил, с който е причинено произшествието е застрахован по риска „Гражданска отговорност на автомобилистите“ в ЗК “Е.“АД, по силата на полица ****, валидна от 04.01.2020г. до 03.01.2021г.

При ответното дружество е образувана преписка по щета №****г. за неимуществени вреди, по която към момента на завеждане на делото с писма №6795/19.10.2020г. и №6797/19.10.2020г. ответното дружество е отказало изплащане на застрахователно обезщетение. Това поражда правния интерес на ищците да претендират сумите от по 50 000 лв. за всеки от тях, ведно с лихва за забава, считано от 19.10.2020г., представляващи обезщетение за причинените от произшествието неимуществени вреди - болки и страдания.

В срока по чл.367, ал.1 от ГПК от ответника е депозиран писмен отговор на исковата молба с вх.рег.№2910/19.10.2021г.

Заявява се оспорване на исковите претенции по основание и размер.

Не се спори, че е налице действащ договор за застраховка ГО на автомобилистите, в срока на покритие на който е настъпило процесното ПТП, както и че на 06.10.2020г. е предявена от ищите по делото извънсъдебна претенция за изплащане на застрахователно обезщетение по реда на чл.380 от ГПК, по която ответникът е отказал изплащане на обезщетение на ищите за неимуществени вреди с писма от 19.10.2020г.

Не се спори и че водачът на автомобила е бил неспособен към момента на катастрофата.

По отношение на механизма на настъпване на ПТП, ответникът твърди, че возещият се като пасажер в автомобила и загинал вследствие на катастрофата М. Й. по време на движение на автомобила е отворил задната врата, за да изхвърли стар, неработещ буфер. По този начин той е отвлякъл вниманието на водача на автомобила, който в същото време е приближавал пешеходна пътека и не е успял да намали скоростта преди да достигне до нея. Вследствие на това М. Й. и пътуващият до него И. К. са изпаднали от превозното средство и са загинали на място. След това автомобилът се е ударил в стълб, където се установил в покой. Причината за поведението на загиналия най-вероятно се дължи на това, че преди да потеглят с колата момчетата са употребили заедно наркотици. В случай, че се установи вината на виновния водач, то се твърди, че под въздействието на наркотиците съзнанието на водача е било замъглено и той не е можел да възприема трезво пътната обстановка и да реагира адекватно. Отделно от това той е бил неспособен, нямал е опит и умения да управлява моторното превозно средство.

Наведени са възражения за съпричиняване на вредите от страна на постраД., а именно: ПостраД.т е пътувал без поставен предпазен колан, което е довело до изпадането му от автомобила и съответно до леталния изход. Освен това постраД.т е знаел, че водачът е неспособен, тъй като не е бил пълнолетен към датата на събитието, както и че шофьорът е употребил наркотици преди да седне зад волана. Въпреки това той се е поставил сам в риск, като се е съгласил да се качи в автомобила. На следващо място отварянето на вратата на автомобила в движение е било самонадеяно и безразсъдно действие, с което постраД.т е причинил катастрофата, както и собствената си смърт и тази на спътника му. Без съмнение посочените обстоятелства са в причинно-следствена връзка с вредоносния резултат. Травмите, причинили смъртта на постраД. са получени при падането от превозното средство. Според ответника приносът на постраД. за настъпване на вредоносния резултат е 95% и с него следва да се редуцира размера на претендираните суми.

Що се отнася до особената връзка между ищите с техния починал брат, ответникът излага следното: Между ищите и починалия не е имало особена връзка, която да предполага изплащане на обезщетение. Посочва се съдебна практика, определяща какво представлява особената връзка и отграничава тази връзка от обичайната обич и привързаност, характерни за българския менталитет. В случая не се сочат обстоятелства, които да навеждат на извода на особено силна връзка между ищите и загиналия им брат. При евентуалност, ако искът бъде уважен, ответникът настоява да се приложи ограничението на размера на застрахователното обезщетение по §96, ал.1 от ПЗР на КЗ.

Оспорва се размера на заявените претенции, които не отговарят на критериите на чл.52 от

ЗЗД за справедливост и на съдебната практика в сходни случаи.

Ищецът е депозирал допълнителна искова молба с вх.рег.№ 3244/03.11.2021г. Поддържат се изложените в исковата молба твърдения и доводи, както и се оспорват наведените от ответника възражения.

Описва се по-детайлно механизма на ПТП, като се твърди, че малко след кръстовището с ул.“О. П.“ стоящият до задната дясна врата М. Й. я отваря, за да изхвърли неработещ буфер извън автомобила. В този момент лекият автомобил преминава през повдигната пешеходна пътека, като водачът рязко ускорява скоростта, движейки се на зиг-заг. Лекият автомобил се е движел със скорост над 90 км.ч., значително надвишаваща допустимата скорост за движение в населено място. Вследствие на начина, по който водачът управлява автомобила, той губи своята напречна устойчивост и водачът губи контрол над управлението на автомобила. Лекият автомобил се надига с предна лява част, преминава над мантинелата, ограничаваща разделителния остров между двете платна за движение, събаря я, след което се блъска с дясна странична част в метален стълб на уличното осветление. След така нанесения удар лекият автомобил се завърта осово по посока на часовниковата стрелка, продължава движението си, събаря и преминава през мантинелата, ограничаваща насрещното платно на булеварда и се установява в покой. След загубата на управление на автомобила и в момента на удара в стълба през отворената задна врата на автомобила изпадат пътуващите отзад М. Й. и И. К., вследствие на което и двамата са починали.

Оспорват се твърденията на ответника за съпричиняване на постраД. М. Й.. Не се счита, че постраД.т е допринесъл за настъпване на вредоносния резултат, доказателствена тежест за което носи ответника по делото. Оспорват се твърденията, че постраД.т М. Й. се е съгласил да се вози като пасажер в лекия автомобил със знанието, че водачът на лекия автомобил не притежава свидетелство за правоуправление, както и че управлява лекия автомобил след употреба на наркотични вещества. ПостраД.т не е бил в компанията на водача и всички останали пасажери, когато водачът Р. К. е употребил наркотични вещества. В кръвта на загиналия М. Й. не е установено наличие на наркотични вещества, техни метаболити или аналози. ПостраД.т не е бил наясно, че водачът е управлявал автомобила, след употреба на наркотични вещества, нито е станал свидетел на такива действия от страна на водача и не е употребил наркотични вещества и/или техни аналози непосредствено преди настъпването на ПТП.

Оспорва се приложимостта на разпоредбата на §96, ал.1 он ПЗР на ЗИДКЗ. Тази разпоредба противоречи на действащото право на ЕС-Директива 2009/103/ЕО на ЕП на СЕС.

В срока по чл.373, ал.1 ГПК ответникът е подал отговор на допълнителната искова молба. Поддържат се наведените с отговора на исковата молба възражения.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, заедно и поотделно и по вътрешно убеждение, приема за установено следното от фактическа страна:

С присъда по НОХД №6/2022г. по описа на ДОС, влязла в сила на 11.10.2023г., Р. И. К., ЕГН ***** е признат за виновен в това, че на 04.09.2020г. около 03,20 часа в гр.Добрич, като непълнолетен, след като е разбирал свойството и значението на

извършеното и е могъл да ръководи постъпките си, по бул. „Д.“ на около 300 метра след кръстовището с ул. „О. П.“ в посока гр. Б., при управление на моторно превозно средство лек автомобил марка „Ф.“ модел „Т. К.“ с рег. № **** със скорост около 94 км/ч, нарушил правилата за движение по пътищата: чл. 20, ал. 1 от ЗДвП „Водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват“; чл. 21, ал. 1 от ЗДвП- „При избиране скоростта на движение на водача на пътно превозно средство е забранено да превишава 50 км/ч. за пътно превозно средство от категория „В“ в населено място и по непредпазливост причинил смъртта на две лица, а именно: М. К. Й., ЕГН ***** от гр. Добрич и И. Ц. К., ЕГН ***** от гр. Добрич и средна телесна повреда на Й. В. Х., ЕГН *****, изразяваща се в контузията на мозъка клинично проявена с неврологична симптоматика, довела до разстройство на здравето временно опасно за живота, счупване на дясна ключица, довело до трайно затруднение на движението на горен десен крайник за период от около два месеца, като деянието е извършено след употреба на наркотични вещества – канабис, установено по надлежния ред със съдебно – химическа експертиза № Е - 005 от 08.01.2021г. на ВМА – МБАЛ Варна, като деецът е управлявал лекия автомобил без да има необходимата правоспособност и деянието представлява особено тежък случай и на основание чл. 343 ал. 4 във вр. с ал. 3 предл. 2-ро и предл. 7-мо б. „б“ предл. 2-ро вр. с ал. 1 от с.чл. във вр. с чл. 342 ал. 1 във вр. с чл. 63 ал. 1 т. 2 от НК и чл. 54 от НК и чл. 373 ал. 2 от НПК вр. с чл. 58а ал. 1, му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от две години и шест месеца, на основание чл. 69 ал. 1 вр. с чл. 66 ал. 1 от НК, отложено с изпитателен срок от три години.

Страните не спорят и по делото се установява, че лек автомобил „Ф. Т.“ с рег. № **** е застрахован по риска „Гражданска отговорност“ в ответното дружество по силата на застрахователна полица № ****, валидна от 04.01.2020г. до 03.01.2021г.

Съобразно препис – извлечение от акт за смърт № ****г., издаден от община град Добрич, М. К. Й. е починал на 04.09.2020 г. От представеното удостоверение за родствени връзки се установява, че ишците Р. К. Й. и А. С. А. са брат и едноутробен брат на починалия М. К. Й.. По делото са приобщени и удостоверения за постоянен адрес на починалия М. К. Й. и ишците, установяващи еднакъв такъв за тримата в гр. Добрич, ул. „Г. П.“ № 90, считано от 05.06.2015г. за Р. Й., от 20.07.2016г. за А. А. и от 10.05.2019г. за починалия М. Й..

Установява се, че на 06.10.2020г. претенцията на ишците А. А. и Кр. Й. за обезщетение за неимуществени вреди е надлежно заведена пред „З. Д. Е.“ АД с вх. № 6764/06.10.2020 г. Ответното дружество е отказало да изплати претендираното от ишците обезщетение, като отказът е обективиран в уведомления с изх. № от 19.10.2020г.

За установяване механизма на процесното ПТП е назначена автотехническа експертиза, чието заключение като обосновано и мотивирано съдът кредитира. Заключениеето установява следния механизъм на процесното ПТП: На 04.09.2020 г. около 03.20 ч. в гр. Добрич, по бул. „Д.“, в посока изхода на града към гр. Б. се е движел лек автомобил „Ф. Т.“ с рег. № ****. Лекият автомобил е управляван от Р. И. К. от гр. Добрич. В автомобила са пътували, на предна дясна седалка К. Д. Й., на задната седалка са седяли, както следва: най-вляво се е намирал Е. Е. Р., до него пътувал Й. В. Х., в дясно от Х., И. Ц. К. и най-вдясно

М. К. Й.. Произшествието е настъпило в тъмната част на част на денонощието, при ясно време и добра метеорологична видимост, при движение на автомобила с включени фарове и работещо улично осветление. Пътната настилка е била асфалтова, суха, запазена, в добро състояние, без неравности, повреди и следи от ремонт, хоризонтална, прав участък от пътя в района на произшествието. При извършения оглед на кормилния механизъм, окачването на предния мост, задния мост, ходовата част и спирачната система на лекия автомобил с рег. № **** не са установени неизправности, които да са съществували преди произшествието и които биха могли да бъдат причина за неговото настъпване. Всички установени повреди по лекия автомобил са причинени в резултат на настъпилото ПТП.

При движението на лекия автомобил с рег. № **** по бул. „Д.“, малко след кръстовището с ул. "О. П.", пътуващият на задна седалка в дясно М. Й. отваря плъзгащата се врата на купето в дясно по време на движение на автомобила, за да изхвърли нещо от автомобила. Веднага след това и след преминаване на изкуствения ограничител на скоростта, водачът на лекият автомобил Р. К. ускорява скоростта си, движейки се на зиг-заг. Вследствие начина по който водачът на автомобила управлява транспортното средство, скоростта и натоварването, центробежната сила нараства до стойност, при която автомобилът губи напречна устойчивост и водачът губи контрол над управление на автомобила. Последвал е удар в металната мантинела, намираща се в ляво от платното за движение върху разделителния остров, при което поради изнесения назад масов център автомобилът се надига и с предната си лява част преминава над мантинелата, ограничаваща разделителния остров от двете платна за движение, събаря я, преминавайки през нея, след което е последван втори удар, на дясна странична част на автомобила в основата на стоманен стълб за уличното осветление, намиращ се върху разделителния остров. Тъй като ударът в стълба се намира зад масовия център на автомобила, последва осово завъртане на автомобила по посока на часовниковата стрелка. След удара в стълба, автомобилът продължава движението си, събаря и преминава и през мантинелата, ограничаваща платното за насрещно движение по булеварда и се установява в покой успоредно и в близост до разделителния остров.

След загубата на управление над автомобила и в момента на удара в стълба, от купето през отворената задна дясна плъзгаща врата, изпадат пътуващите отзад в дясно М. К. Й. и И. Ц. К.. В резултат на настъпилото ПТП, двамата изпаднали пътници от автомобила са починали, а на пътника на задна седалка Й. В. Х. са нанесени травматични увреждания и наранявания.

Липсват причини от технически характер за загубването на контрол над управлението на лекия автомобил от водача му и настъпването на ПТП. Причината за настъпването на произшествието от технически характер са действията на водача на лекия автомобил с органите за управление, които са били технически неправилни. Непосредствено преди ПТП, лекият автомобил се е движел със скорост около 93.24 км/ч.

Процесното ПТП е било предотвратимо ако водачът е управлявал автомобила по такъв начин, че да запази устойчивото му движение и да не допусне загубване на контрол над неговото управление. Ако лекият автомобил се е движел праволинейно и водачът му е упражнявал постоянен контрол над неговото управление, пътниците И. К. и М. Й. не биха

изпаднали от купето на автомобила.

Тялото на М. Й. е изпаднало от купето на автомобила по време на неговото движение, преди установяването му в покой. Причините за изпадане на тялото на Й. от купето на автомобила са следните: задната дясна плъзгаща врата на автомобила е била отворена, разположението на Й. в купето на автомобила, обстоятелството, че същият е пътувал без поставен предпазен колан, скоростта на движение на автомобила в момента на удара и вида на удара.

От заключението на приетата по делото съдебно-медицинска експертиза се установява, че при процесното ПТП са установени следните травматични увреждания на починалия М. К. Й. – гръдна травма, счупване на множество ребра двустранно, контузия на двата бели дроба, кръвонасядане на органите на средостението, коремна травма, разкъсване на черния дроб, наличие на кръв в коремната кухина, травма на крайници, открито счупване на дясна раменна кост, ожулвания по лицето, дясна мишница, лява половина на коремна стена и ляво бедро. Установените травматични увреждания са резултат на силен удар с или върху твърди тъпи предмети в областта на дясното рамо и коремната област.

Установените увреждания, довели до смъртта на М. Й. отговарят да са получени извън купето на автомобила. За подобен механизъм на получаване сочат и установените външни увреждания - ожулвания в областта на главата, дясното рамо и коремната стена, които се получават обичайно от тангенциално съприкосновение с настилка или други предмети.

Налице е причинно-следствена връзка между получените травматични увреждания и настъпването на смъртта на Й., като причина за смъртта е приета разкъсването на черния дроб и последващият вътрекоремен кръвоизлив.

При извършените проби, взети при аутопсията на трупа на М. Й. не са установени наркотични вещества или техни аналози. При извършените проби, взети от Р. И. К. е установено наличие на основният вторичен метаболит тетрахидроканабннол - активна съставка на Канабис /Марихуана/. В извършените съдебно-химически експертизи не са определяни концентрации на наркотични вещества.

По искане на ищците по делото е допусната съдебно-психологична експертиза. Съгласно приетото заключение, към момента на изследването при ищеца Р. К. Й. се отчитат данни за актуална психотравма, депресивност, тревожност и симптоми на ПТСР. Не е нарушено общото функциониране. При А. С. А. няма данни за наличие на симптоми на ПТСР и актуална психотравма, които да нарушават функционирането.

Загубата на близък човек е силно стресогенно събитие, което е предизвиквало интензивни емоционални преживявания и нарушено социално функциониране след събитието, като към момента на изследването ищците работят и се грижат за родителите си. В данните по делото няма медицински документи за посещения при психиатър, лечение или хоспитализации, свързани с емоционалното им състояние вследствие на катастрофата. И при двамата ищци загубата на брат им е психотравматично преживяване. Към момента на изследването при Р. К. Й. има данни за актуална психотравма, тревожно-депресивни преживявания и данни за симптоми на ПТСР. При А. С. А. няма данни за наличие на симптоми на ПТСР и актуална психотравма, които да нарушават функционирането.

От интервюто с Р. К. Й. има данни за нарушения на съня и храненето и сънища, свързани с катастрофата месец след събитието. Към момента на изследването има симптоми на психотравматичен стрес, свързани с избягване на места и хора, напомнящи за събитието, интензивна емоционална реакция при връщане на спомена от събитието, нарушения на храненето и загуба на тегло. По данни на Р.Й. сънищата са свързани с катастрофата. От интервюто с А. С. А. има данни за травматично преживяване, което нарушава съня и храненето непосредствено след катастрофата, връщане на спомена за събитието, ограничени социални контакти, мисли за самоубийство. Към момента на изследването няма данни за суицидни мисли и намерения. Има данни за ограничени социални контакти, анхедония, стряскане от внезапни шумове.

Експертното психологично изследване и проведените интервюта с двамата ищци сочат нарушения във функционирането и интензивни емоционални преживявания след смъртта на М. К. Й.. При Р. К. Й. има актуална и към момента психотравма, свързана с наблюдението на събитието, което е довело до симптоми на ПТСР. При А. С. А. психотравматичното преживяване, свързано със загубата на брат му, преминава през фазите на приемане на загубата на близък и към момента на изследването не нарушава функционирането.

Към настоящия момент ищите работят в Германия, грижат се за родителите си и си оказват взаимна подкрепа. Преживяното психотравмено събитие се приема и преработва индивидуално. При Р. К. Й. се наблюдават симптоми на посттравматичен стрес вследствие наблюдението на катастрофата. При А. С. А. не се отчитат емоционални и поведенчески симптоми.

Страните са ангажирали по делото и гласни доказателства с показанията на свидетели.

Св.Й. В. Х. е пътувал в автомобила при настъпване на процесното ПТП. Х. излага, че е приятел с ищите и починалия им брат. Познава М. от 5-6 години, а Р. от около 3 години. М. и Р. са се познавали, като всички пътуващи в автомобила са знаели, че Р. няма свидетелство за правоуправление на МПС, тъй като бил на 14 години. Свидетелят бил седнал в автомобила отзад. До вратата бил М., до него И.. Свидетелят бил между И. и Е., който бил седнал зад Р.. Р. бил в нормално състояние, не бил пил. След като се качили в автомобила слушали музика, стояли малко пред дома на Е., а след това тръгнали към училище „Й. Й.“, от където взели М. и И. и още едно момче. Обикаляли из Добрич, завели другото момче до Рилските блокове. От новото кръгово кръстовище тръгнали надолу към Варненския университет, където имало двама колоездачи - мъж и жена. Като видяли колоездачите, шофьорът Р. казал да хвърлят тонколоната, която били намерили и взели по пътя преди това. Тогава М. отворил вратата и хвърлил тонколоната срещу мъжа. Не успял да затвори вратата, тя останала отворена и така продължили да пътуват. Р. карал ту бавно, ту бързо. Свидетелят заявява, че след хвърлянето на тонколоната не помни нищо. От ПТП той има счупена ключица.

Св.Р. И. К. - водач на лек автомобил „Ф. Т.“ с рег.№ **** излага, че се познава с починалия М. от около една година преди ПТП. И друг път е возил приятели с автомобила, но не и М.. М. за първи път се е качил в управлявания от свидетеля автомобил в нощта на ПТП. Пътниците в автомобила знаели, че свидетелят няма свидетелство за правоуправление

на МПС. М. пътувал на задната седалка, на второто мястото от вратата. Другият загинал - И. е стоял или в М. или до него. Свидетелят не е поглеждал, но мисли, че И. е бил седнал върху десния крак на М.. На задната седалка на автомобила били седнали починалият И., М., Е. и И.. Свидетелят отрича в деня на ПТП да е употребил алкохол и други упойващи вещества, вкл. трева. Преди това /през лятото/ е пушил трева два пъти. Свидетелят не знае кой е отворил задната врата, тъй като не гледал назад. Предполага, че вратата е била отворена от починалите И. или М.. Пътниците се държали нормално и свидетелят не може да определи дали са били употребили алкохол или други упойващи вещества. Вратата била отворена по време на движение, за да бъде хвърлена тонколона /буфер, който не работи/ по двама колоездачи. Свидетелят не може да си спомни дали той е казал на М. да отвори вратата и да хвърли тонколоната по колоездачите. Вратата била отворена в района на Варненския университет, до спирката. След отварянето М. казал на свидетеля да кара на зиг-заг. Тогава изпаднало едното момче, свидетелят се паникьосал и се забил в дървото. Колата се завъртяла и свидетелят нарочно я забил в стълба, защото имало опасност да паднат от моста. На свидетеля му е било известно, че има технически проблем при отварянето на вратата на автомобила, но не и при затварянето.

Св.С. Й. Я. (без родство с ищците) излага, че познава ищците, но с имената Р. /Р./ и П. /А./. Познава и майка им, която е родом от с.Д.. Свидетелят се занимава със земеделие и е наемал ищците за ръчен труд. В деня на ПТП бил потърсен от майката на починалото момче – М., на която дал 1000 лв. Няколко дни преди ПТП, ищците работили постоянно заедно с родителите си. Починалият М. бил малко дете и само помагал. Всички живеели в едно домакинство, спели на едно легло, били привързано семейство. Тримата братя били неразделни, не се карали. След смъртта на М., свидетелят ги търсел за работа, но те не отивали. Майката на ищците казала на свидетеля, че П. ѝ заявил, че ще се самоубива и трябва да го пазят. След смъртта на М., ищците „не са същите хора“. Р. много е отслабнал, оплаквал се от стрес, косата му опадала. Свидетелят определя ищците като променени и съсипани след смъртта на М.. От скоро се опитват да работят. Отишли да живеят на друго място, защото всичко им напомняло за починалия им брат.

Св.В. И. Я.а (без родство с ищците) излага, че познава цялото семейство на ищците. Същата се занимава със земеделие в района на с.Д. и познава ищците и починалия им брат от деца. Узнала за ПТП веднага, тъй като майката на ищците и починалия М. я потърсила за финансова подкрепа. Преди това често Я.а ги наемала за работа. След катастрофата свидетелката многократно търсела ищците за работа, но те категорично отказвали, като заявявали, че са съкрушени и нямат сили и желание. Според Я.а семейството било задружно, всички идвали заедно да работят, живеели заедно. В края на 2021г. семейството си купило апартамент в града. Не искали да живеят в къщата, в която са живеели преди, тъй като всичко свързвали с починалия М.. В момента живеят и работят в Германия, като целта била да прекратят срещите си с приятелите на М.. След смъртта на М., П. /както наричали втория по големина брат/ бил доста отчаян. От баба му и чичо му в селото се чувало, че го пазели да не посегне на живота си, тъй като заявявал такива намерения. Преди смъртта на М., П. бил сговорчив и разказвал вицове. Сега погледът му е отчаян и няма хъс. Р. също е

променен, отслабнал, оплешивял, със съсипан вид.

Св.Й.ка Х.а К. (родственица на ишците) излага, че при новината за смъртта на брат си ишците изпаднали в шок. Било им много тежко. Преди смъртта на М. тримата братя имали добри отношения, един без друг не могли, помагали си взаимно, нямали никакви дразги. Тримата винаги заедно работели. Двамата братя много тежко преживели смъртта на брат си. Двамата сега са много сплотени, като в момента живеят в Германия. За да преживеят загубата са решили да се преместят в Германия. Все още не са превъзмогнали загубата на брат си, още тъжат за него. Свидетелката отрича някои от ишците да е правил опит за самоубийство.

Св.А. Б. М. (без родство с ишците) излага, че познава семейството от 2003-2004г. Момчетата пораснали с децата на свидетеля, който е баща на другото починало в ПТП момче. Трите момчета /ишците и М./ се държали много добре, живеели в едно домакинство. След смъртта на брат си, ишците нямали хъс и не били весели, както преди. Р. преживявал смъртта на брат си по-тежко. Все още не са преживели загубата на брат си. Към момента ишците са в Германия, тъй като през зимата работа по нивите няма.

При тази фактическа установеност, настоящият състав на Добричкия окръжен съд, достигна до следните правни изводи:

Предявените иски са с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ (в сила от 01.01.2016 г.), вр. чл.45 и чл.52 от ЗЗД и чл.86 ЗЗД.

Съобразно разпоредбата на чл.429, ал.1 КЗ със сключването на договор за застраховка "Гражданска отговорност", застрахователят поема задължението да покрие отговорността на застрахования към трети лица за причинените имуществени и неимуществени вреди. Същевременно разпоредбата на чл.477, ал.1 и 2 КЗ предвижда, че обект на застраховане по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите е гражданската отговорност на застрахованите физически и юридически лица за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторни превозни средства.

Основателността на прекия иск на увредения срещу застрахователя за обезщетяване на причинените в резултат на застрахователно събитие вреди, предполага установяването при условията на пълно и главно доказване от страна на ищеца на валиден застрахователен договор; настъпило по време на действие на застрахователния договор застрахователно събитие, представляващо покрит от застраховката риск; противоправност на поведението на застрахования водач на МПС, в резултат на което е причинено ПТП; обстоятелството, че вследствие извършеното ПТП ишецът е претърпял неимуществени вреди, както и размера им; причинно-следствена връзка между поведението на застрахования и претърпените вреди. В тежест на ответника е да докаже наведените от него възражения.

Предявените иски са допустими съгласно разпоредбите на чл.432, ал.1 и чл.498, ал.1 и ал.3 от КЗ, тъй като към исковата молба са представени доказателства относно изпълнението на задължението на ишците по чл.380 от КЗ. Ишците са депозирали претенцията си пред ответника на 06.10.2020г. Срокът по чл.496, ал.1 от КЗ е изтекъл, без да е определено и изплатено обезщетение на ишците.

Предвид разпоредбата на чл.300 от ГПК от постановления по НОХД №6 по описа на ДОС за 2022 г. съдебен акт се установява несъмнено извършването на твърдяното в исковата молба деяние, неговата противоправност и вината на водача на МПС – Р. И. К.. Респективно, в случай на наличие и на останалите предпоставки, би могла да бъде ангажирана отговорността на застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност".

От ответното застрахователно дружество не се оспорва и по делото се установява твърдяната в исковата молба родствена връзка на всеки от ищите с пострад. М. К. Й..

Съобразно разрешението, дадено в тълкувателно решение № 1/2016 г. от 21.06.2018 г., задължително за съдилищата, материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък са лицата, посочени в Постановление № 4 от 25.05.1961 г. /деца, съпруг и родители/ и Постановление № 5 от 24.11.1969 г. /отглеждано, но неосиновено дете, отглеждащия го и на лицето, което съжителства на съпружески начала с починалия/ на Пленума на ВС, и по изключение всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени.

Изрично е посочено в мотивите на касационния съд, че възможността за обезщетяване на други лица, извън изброените в посочените две Постановления на ВС следва да се допусне като изключение – само за случаите, когато житейски обстоятелства и ситуации са станали причина между починалия и лицето да се породи особена близост, оправдаваща получаването на обезщетение за действително претърпени неимуществени вреди, наред с най-близките или вместо тях. Изложено е в решението, че в традиционните за българското общество семейни отношения братята и сестрите, съответно бабите/дядовците и внуците, са част от най-близкия родствен и семеен кръг и връзките по между им се характеризират с взаимна обич, морална подкрепа, духовна и емоционална близост. Касационната инстанция сочи, че право на обезщетение за неимуществени вреди на преживелия родственик е справедливо да се признае, когато поради конкретни житейски обстоятелства привързаността е станала толкова силна, че смъртта на единия от родствениците е причинила на другия морални болки и страдания, надхвърлящи по интензитет и времетраене нормално присъщите за съответната родствена връзка.

В тежест на ищите, при условията на главно и пълно доказване, съобразно правилата за разпределение на доказателствената тежест в гражданския процес, е да установят съществуването на изключителност в близостта между братята, надхвърляща нормално присъщата за тази родствена връзка.

Съобразно разрешението на цитирания тълкувателен акт и събраните по делото гласни доказателства, настоящият съдебен състав счита, че гореописаните предпоставки не се установиха за ищите по делото. За да достигне до този извод, съдът съобразява, че от ангажираните от ищите гласни доказателства, чрез разпита на свидетелите С.Я., В.Я.а, Й.К. и А.М., се установи в действителност наличието на традиционно добрите отношения в семейството на М. К. Й. преди неговата смърт. Установяват се съществувалите между ищите и техния починал брат М. отношения, характеризиращи се с обичайните

разбирателство, подкрепа, споделяне, обич. Но не се доказва връзката между починалия и всеки един от ищите, да е била изключително дълбока и емоционална до степен, надхвърляща границите на обичайните добри отношения в един разширен семеен кръг. Свидетелите излагат факти именно на обичайната близост между братята, както и на тяхната обяснима мъка след смъртта на починалия М. Й.. Описаните от свидетелите обстоятелства попадат в кръга на обичайната връзка между братя, които растат заедно и не разкриват изключителност на отношенията. Критерии за такива изключения не са въведени в горепосочения тълкувателен акт, но настоящият състав съобразява по-новата практика на съдилищата, квалифицирали като случаи на изключителна привързаност отношенията "заместващи" липса на пряко родство, каквито в случая не се установяват. Не се доказват по делото изложените в исковата молба твърдения, че ищецът Р. се е грижил за починалия М. от раждането му. От свидетелските показания се установява, че тримата братя са живеели с родителите си, като не са изложени твърдения същите да не са полагали грижи за тях. Затова, макар несъмнено да е налице загуба на общуването на ищите с починалия им брат занапред, тя не може да се третира като изключителен случай, налагащ компенсиране без да се накърни справедливостта, отчитана като зачитане на интересите и на двете насрещни страни в застрахователното правоотношение.

На следващо място съдът намира, че липсват и данни за интензивни морални болки и страдания, надхвърлящи по интензитет и времетраене нормално присъщите за съответната родствена връзка, породени от внезапната загуба на близък член на семейството. А тълкувателният акт изисква на тези лица да се присъжда обезщетение само в изключителни случаи, каквито настоящият съдебен състав намира, че процесните не са. Действително в показанията на свидетелите се изнасят данни, че след смъртта на М. ищецът А. е заявявал суицидни намерения, но от заключението по СПЕ се установява, че към момента на изследването за същия няма данни за суицидни мисли и намерения. Експертът сочи, че при А. А. психотравматичното преживяване, свързано със загубата на брат му, преминава през фазите на приемане на загубата на близък и към момента на изследването не нарушава функционирането.

Така мотивиран, настоящият съдебен състав намира, че предявените искове за изплащане на застрахователни обезщетения и акцесорните претенции за обезщетения за забава следва да бъдат отхвърлени като неоснователни. При извода за неоснователност на предявените искове, не следва да бъдат обсъждани направените от ответника възражения.

По разноските:

С оглед изхода на спора, отправеното своевременно искане, представените доказателства и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, ищите следва да бъдат осъдени да заплатят на ответника сторените по делото разноски в общ размер от 1705 лв., от които 1250 лв. депозити за експертизи, 5 лв. държавна такса за издаване на удостоверение и 450 лв. юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на чл. 78, ал. 8 ГПК, вр. с чл. 25, ал. 1 и 2 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното Окръжният съд,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от А. С. А., ЕГН ***** от гр.Добрич, ул.“Г. П.“ №90 и Р. К. Й., ЕГН ***** от гр.Добрич, ул.“Г. П.“ №90 срещу „З. Д. Е.“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр.С., район „И.“, бул.“Х. К.“ №43 искове с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за заплащане на всеки от ищите на сумата от по 50 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания поради смъртта на техния брат М. К. Й., ЕГН ***** , починал вследствие на ПТП настъпило на 04.09.2020г., виновно причинено от Р. И. К., водач на лек автомобил „Ф. Т." с рег.№ ****, застрахован по риска "Гражданска отговорност" при „З. Д. Е.“ АД, ведно със законната лихва върху сумите от 19.10.2020г. до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА А. С. А., ЕГН ***** от гр.Добрич, ул.“Г. П.“ №90 и Р. К. Й., ЕГН ***** от гр.Добрич, ул.“Г. П.“ №90 да заплатят на „З. Д. Е.“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр.С., район „И.“, бул.“Х. К.“ №43, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, сторените по делото разноси в размер на 1705 лв.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд гр.Варна в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Добрич: _____